

Wywiad z mistrzem Zheng Xiaorong

Poniższy wywiad z mistrzem Zheng Xiaorong na temat stylu Yongchun Baihe Quan został przeprowadzony w dniu 7 lutego 2015 roku w Starej Wsi. Mistrz Zheng Xiaorong jest serdecznym i otwartym człowiekiem, dbającym o prawidłowy i pełny przekaz kungfu, który reprezentuje. Jest prezesem Peng Xiang Wushu Guan w mieście Yong Chun w południowochińskiej prowincji Fujian.¹

Czy nazwa yong chun, która określa system yongchun baihe quan pochodzi od nazwy miejscowości czy jej źródła tkwią gdzie indziej?

Jest taka historia, która mówi o tym, że mistrz Chan Wah Shun² powiedział przed śmiercią, że dawniej yongchun zapisywane było dwoma różnymi znakami³ i dotyczyło dwóch różnych nazw. Jedną dzisiaj tłumaczymy jako Wing Chun, drugą jako Weng Chun, natomiast w języku mandaryńskim obie te nazwy brzmią tak samo, tylko znak jest nieco inny. Z historycznego punktu widzenia ta nazwa jest taka sama, tylko zapisywana innymi znakami. Prawdopodobnie nazwa Weng Chun pochodzi (z powiatu Yong Chun⁴). Wielokrotnie tak się zdarzało, że ludzie którzy nauczali systemu białego żurawia nie nazywali go systemem białego żurawia⁵, a nazywali go systemem *yongchun*, czyli systemem walki z powiatu Yong Chun. W dokumentacji pisanej tego powiatu miejscowe sztuki walki figurują właśnie pod tą nazwą (jako *yongchun quan*), czyli sztuki walki z powiatu Yong Chun, a nie jako sztuki walki białego żurawia. Jest takie przekonanie, to znaczy wielu ludzi uważa, że systemy typu Wing Chun czy Weng Chun z prowincji Guangdong⁶ wywodzą się ze stylu białego żurawia. Są również ludzie, którzy zaprzeczają tej teorii, więc jakiś czas temu, bodajże w Foshan⁷ odbyła się konferencja (dyskusja) na ten temat i konkluzja była taka, że wszystkie trzy znaki⁸ mają wspólny rdzeń, który sięga aż do powiatu Yong Chun i systemu białego żurawia. We wspomnianej konferencji wzięły udział osoby, spośród których, niektórzy byli ludźmi zamożnymi, z pewnymi koneksjami. Dzięki temu byli w stanie przeprowadzić docieklive badania. Opierając się na nich można uznać tezę, z którą wyszli (za prawidłową), że bez względu na to jaka była nazwa, genealogicznie te wszystkie systemy wracają do źródła w postaci białego żurawia z Yong Chun.

¹鄭曉嶸, 鵬翔武術館會長

²陳華順; 1836-1909

³詠春, 永春

⁴永春县

⁵永春白鶴拳

⁶廣東

⁷佛山

⁸詠春, 咏春, 永春

Kogo uważa się za założyciela stylu i jaka historia wiąże się z jego początkami?

Powszechnie, za twórczynię systemu białego żurawia uważa się kobietę Fang Qi Niang, która urodziła się w roku (lub około roku) 1630. O Fang Qi Niang wiadomo tyle, że jej ojcem był prawdopodobnie nauczyciel sztuk walki, o których dzisiaj mówimy, że są to sztuki walki południowego Shaolin. Jej matka zmarła bardzo wcześnie, dlatego większość czasu spędzała z ojcem. Są trzy podstawowe legendy na temat tego, jak system *baihe quan* powstawał. Pierwsza z nich jest bardziej baśniowa. Mówi o tym, że do Fang Qi Niang nocami przylatywał żuraw i uczył ją tego systemu. Druga jest taka, że ona obserwując ruchy napotkanego żurawia, sama o te ruchy oparła swój system. Trzecia legenda, która egzystuje na Tajwanie, jest taka, że istniał taki człowiek związany organizacją *tien ti huei*, czyli *organizacją nieba i ziemi*, którego pseudonimem było imię Baihe czyli biały żuraw. Ludzie na Tajwanie uważają, że mogło być tak, że człowiek ten nauczył po prostu Fang Qi Niang tego systemu. Więc nie tyle żuraw jako zwierzę, co człowiek o pseudonimie biały żuraw. Ten człowiek określany pseudonimem biały żuraw był również założycielem organizacji *nieba i ziemi*, a ponieważ była to organizacja antyrządowa, to ludzie ćwiczący w tamtym czasie styl białego żurawia nie chcieli się przyznawać, nie chcieli być kojarzeni z tą organizacją i nie chcieli być kojarzeni z osobą białego żurawia, więc dla określenia swojego stylu używali poprostu nazwy *yongchunquan* czyli styl z Yong Chun. W tej chwili większość z nas opowiada się za nazywaniem naszego systemu (określaniem go) mianem białego żurawia, ale dodając przed tym nazwę Yong Chun, czyli nazwę powiatu i nazywamy go Yong Chun Baihe Quan, czyli biały żuraw z powiatu Yong Chun. Uważamy, że takie nazewnictwo jest najbardziej odpowiednie.

Jakie są związki stylu z klasztorem lub stylami linii Shaolin (np. Shaolin Wuzu Quan)?

Systemy określane mianem systemów z południowego Shaolin były generalnie do siebie bardzo zbliżone. Można wyodrębnić pięć głównych nurtów, z których jednym był biały żuraw. Powszechna historia na temat powstania Wuzu Quan jest taka, że jego założyciel zebrał techniki z pięciu różnych systemów, między innymi z białego żurawia i stworzył system o nazwie Wuzu Quan czyli "Pięć Pięciu Przodków". Stąd właśnie pochodzenie liczby 5 w nazwie tego stylu. Część technik w tym systemie są to techniki białego żurawia.

Jak wygląda struktura systemu, co wchodzi w skład programu nauczania (formy ręczne, z bronią, qinna, qigong, taniec lwa)?

Wszystkie wyodrębnione tutaj rzeczy, takie jak formy ręczne, formy z bronią, qinna, ćwiczenia qigong, taniec lwa, stanowią element ćwiczenia białego żurawia.

Jakie jest znaczenie formy trzy bitwy w yongchun i w kungfu w ogóle?

San Zhan⁹, forma trzech bitew w systemie białego żurawia stanowi tak zwane *muqin quan*¹⁰ czyli "Pięć Matkę". To jest forma podstawowa, na którą składają się najważniejsze elementy techniczne systemu białego żurawia. Mimo, że jest ona w swej konstrukcji bardzo prosta, to uważa się ją jednocześnie za najważniejszą i najtrudniejszą do opanowania w tym systemie.

Na czym polega ten system, czy jest to rodzaj boksu, czy raczej metoda chwytów?

Techniki uderzania, techniki qinna i techniki zapaśnicze, stanowią całość systemu białego żurawia i trudno jest wyodrębnić jakiś jeden konkretny sposób walki w tym zakresie.

Czy techniki tego stylu są ćwiczone również na manekinach, a jeśli tak to jakich?

W systemie białego żurawia, który trenujemy występuje manekin składający się z czternastu pali, na których ćwiczone są tak kroki, jak i techniki ręczne, które skorelowane są z

⁹三戰

¹⁰母親拳

technikami zawartymi w formach ręcznych bez manekinów. Są to pale wbite w ziemię. Jedyne pale środkowe różni się tym, że wystają z niego ramiona, ale nie tak jak w systemach Wing Chun, z którego ramiona wystają do przodu i pod kątem. Tutaj ramiona wystają na boki.

Na czym polega trening w parach, jaki zakres technik i form obejmuje?

Są trzy podstawowe ćwiczenia w parach. Ich cel uzależniony jest od zastosowanych (różnych) elementów. Najbardziej istotne w tych ćwiczeniach są: ćwiczenie siły generowanej z pozycji, ćwiczenie koordynacji między dołem i górą ciała oraz wzmacnianie rąk.

Czy w baihe techniki qinna posiadają oddzielne formy i jak wygląda ich trening?

Techniki qinna zawarte są w formach. Nie ma osobnych form, które kładą nacisk jedynie na ten aspekt. Są one zawarte w poszczególnych sekwencjach systemu z tym, że trening w parach również rozwija umiejętności qinna.

Czy w treningu yongchun wykorzystuje się pracę z obręczą?

Nie ma nic takiego.

Jakie są związki stylu z buddyzmem, taoizmem i konfucjanizmem?

Ogólnie rzecz biorąc, wszystkie chińskie sztuki walki czerpią z tych trzech nurtów jednocześnie.

Jak wygląda system stopni i system starszeństwa w szkole walki?

Te relacje wewnątrz szkoły możnaby porównać do relacji jakie mają miejsce na przykład w firmach, gdzie jest jakiś zwierzchnik i jeśli ten zwierzchnik wykonuje swoją pracę dobrze, to grupa ludzi pracujących pod nim konsoliduje się i również dobrze pracuje. Jeśli on nie wykonuje swojej pracy dobrze to ta grupa z reguły się rozpada. Zależności pomiędzy braćmi (i siostrami) w szkole walki są ściśle związane z tym, jak swoją pracę wykonuje sifu, nauczyciel. Jeśli jest to dobry nauczyciel, to wspólnota trzyma się dobrze i działa jak rodzina. Kiedyś nie było stopni mistrzowskich, zostały one wprowadzone w roku 2003. Obecnie ma swoje zastosowanie system stopni duan¹¹. Stopnie duan były dawniej przyznawane jako dowód uznania przez organizacje rządowe. Natomiast w 2003 roku powstał system stopni duan wychodzący bezpośrednio ze środowiska organizacji białego żurawia z prowincji Fujian¹². Jestem jedną z osób, które są w tej chwili odpowiedzialne za przyznawanie stopni duan w systemie białego żurawia. Wśród organizacji nadających stopnie duan jest również organizacja rządowa, która spełnia funkcję nazwijmy to "ustawodawcą".

Co oznaczają szarfy noszone w szkole walki oraz sposób noszenia przez kobiety i mężczyzn?

Kiedyś szarfy służyły przede wszystkim do noszenia broni. W szkole *yongchun baihe quan* nie ma podziału na jakieś specjalne kolory. Zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn są one noszone w ten sam sposób.

Czy w treningu baihe używa się długiej tyczki i noży motylkowych, a jeżeli tak to jakie aspekty to obejmuje?

Jeśli chodzi o noże, wiele osób nazywa je nożami motylkowymi. W szkole białego żurawia używa się nazwy *shuang dao*¹³, co znaczy para noży. Są one bardzo charakterystyczną bronią właśnie dla prowincji Fujian i Guangdong. W takiej formie (podwójnej broni) noże te nie występują w sztukach walki z żadnych innych prowincji. Jest to punkt wspólny pomiędzy szkołami Wing Chun i Weng Chun oraz stylami białego żurawia. Jeśli chodzi o techniki

¹¹段

¹²福建

¹³雙刀

długiego kija to zauważyłem, że te techniki są bardzo zbliżone czy wręcz takie same jak w systemie Wing Chun (Weng Chun).

Jakie są związki yongchun baihe quan ze stylem luohan?

Oba te systemy wywodzą się z prowincji Fujian i w tej chwili wchodzi w skład tak zwanego Shaolin Wuzu Quan czyli "Pięści Pięciu Przodków" z południowego Shaolin. Baihe Quan i Luohan Quan stanowią dwa z pięciu najważniejszych systemów, o których dzisiaj mówimy, że są to systemy z południowego Shaolin.

Jakie inne style walki ćwiczone są w miejscowości Yong Chun, czy uprawiane są zachodnie sporty walki, takie jak boks oraz japońskie typy karate?

Karate nie jest ćwiczone w Yong Chun, natomiast są ćwiczone inne sztuki walki. W Chinach bardzo popularne są takie formy walki jak koreańskie *taekwondo*¹⁴. Jest bardzo dynamiczne i atrakcyjne. Najważniejszą sztuką walki w Yong Chun pozostaje jednak biały żuraw.

Czy japońscy mistrzowie karate odwiedzali mistrzów baihe w celach szkoleniowych i kiedy miało to miejsce po raz pierwszy?

Tak, ludzie ci przyjeżdżali do Yong Chun. Spotykałem się z nimi wielokrotnie. Po raz pierwszy taka wizyta miała miejsce w latach 80-tych ubiegłego wieku.

Jakie korzyści mogą wynieść karatecy z nauki stylu yongchun?

Ponieważ *karate*¹⁵ wywodzi się z białego żurawia, wielu ludzi ćwiczących ten styl ma taką możliwość, aby poprzez trening białego żurawia badać początki swojego systemu. Czasem są to ludzie, którzy chcą spojrzeć w szerszej perspektywie na *karate*, którym się zajmują. Są to też ludzie, którzy chcą udoskonalić te techniki karate, które już ćwiczą. Tak jak w przypadku uczestników tego seminarium i sensei'a Kwiecińskiego, są to ludzie, którzy są bardzo zafascynowani tymi wspólnymi elementami, z których często nie zdawali sobie wcześniej sprawy.

Czy możliwa jest nauka tylko wybranych elementów systemu baihe quan?

Żeby poznać praktyczne związki nie jest konieczna nauka całego systemu. Nie jest nawet konieczne ćwiczenie i opanowywanie wielu rzeczy. Ważne jest tutaj żeby trafić na dobrego nauczyciela, a dobry nauczyciel to taki, który chce nauczyć. Nie ukrywa wiedzy przed uczniami. Jeśli trafi się na nauczyciela, który tę wiedzę ukrywa, bądź sam nie rozumie jej do końca, no to możemy ćwiczyć przez 30 lat i tak nic nam to nie da.

Czy osoby ćwiczące baihe quan w Chinach biorą udział w zawodach?

Tak, osoby ćwiczące *yongchun baihe quan* startują w zawodach. Przede wszystkim w konkurencjach zwanych tradycyjnymi, to znaczy w formach ręcznych i w formach z bronią.

Jaka jest Pana opinia na temat seminarium, w którym teraz uczestniczymy?

Kiedy wyjeżdżałem do Polski cały czas obawiałem się tego, że ponieważ będą tutaj ludzie z *karate tradycyjnego*, historycznie związanego z *shotokanem*¹⁶, to nie ma zbyt wielu związków z białym żurawiem i trening ten może nie przynieść specjalnych korzyści. Natomiast kiedy już tutaj dotarłem i zobaczyłem trening, byłem bardzo zdziwiony ponieważ sensei Kwieciński, to czego on uczy, jak pokazuje techniki, te podstawy, których on uczy są takie same jak w systemie białego żurawia. Byłem mile zaskoczony tym, że wielu ludzi było w stanie dosyć szybko opanować rzeczy, które im pokazywałem.

Czy planowane są kolejne wizyty szkoleniowe w Polsce i jaki będzie ewentualny zakres nauczania?

Jeśli tylko będą ludzie zainteresowani ćwiczeniem białego żurawia, skłonni zaprosić nas do

¹⁴跆拳道; 태권도

¹⁵空手

¹⁶松涛館

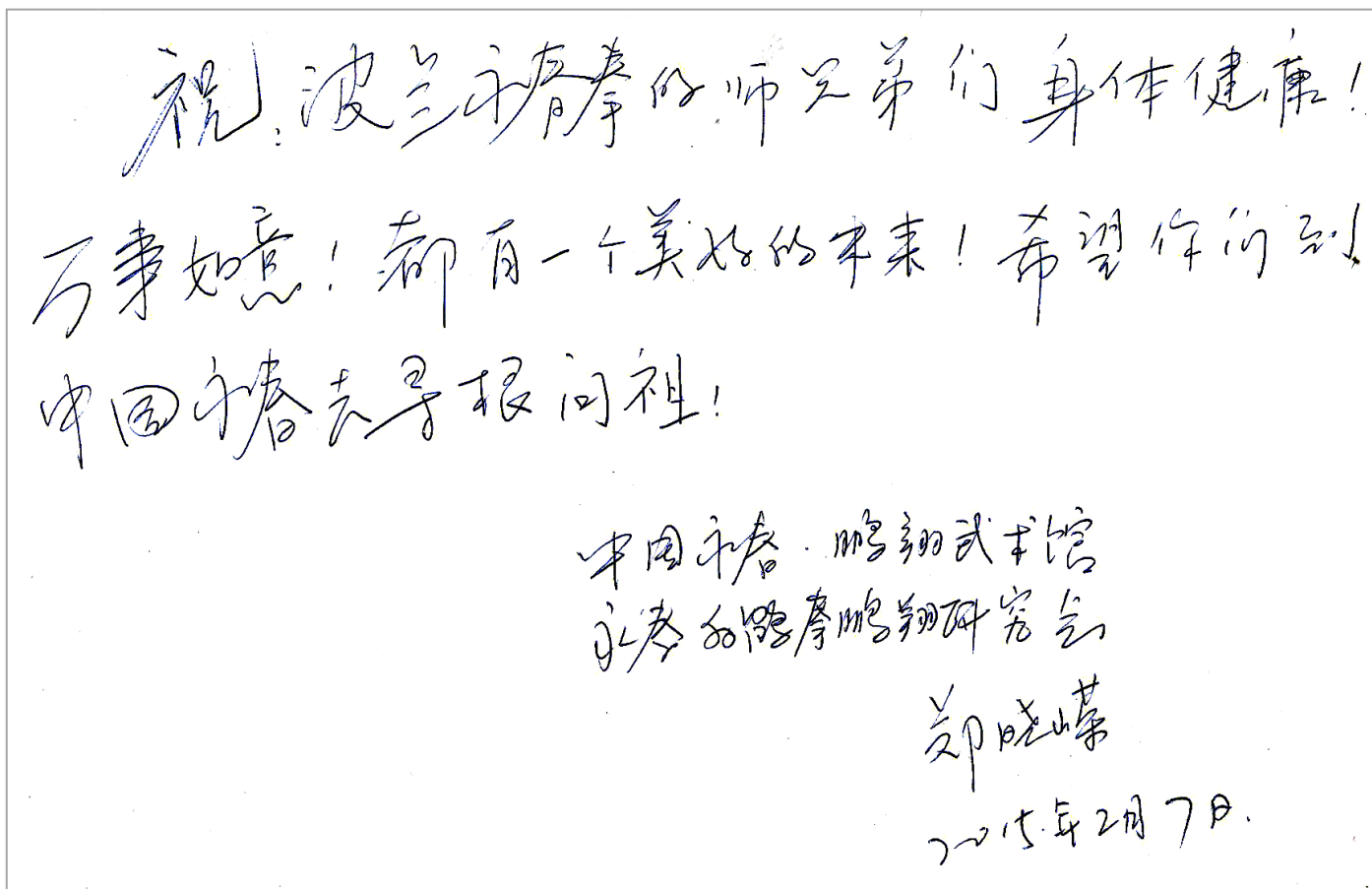
Polski, to takiej oferty oczywiście nie odrzucimy. W zależności od sytuacji, od tego jak się sprawy ułożą, podejmiemy decyzję. Jeśli pojawi się zaproszenie i będziemy mogli przyjechać, to przyjedziemy. Jeśli chodzi o zakres nauczania, to będą to podstawy.

Co chciałby Pan przekazać polskim praktykom yongchun kungfu?

Życzę polskim braciom yongchun dużo zdrowia i pomyślności. Mam nadzieję, że Wasza przyszłość będzie świetlana. Mam też nadzieję, że będziecie mogli przyjechać do Yong Chun i tu badać korzenie systemu.

Dziękuję za życzenia oraz możliwość przeprowadzenia wywiadu.

Po zakończeniu naszej rozmowy, mistrz Zheng Xiaorong spisał cytowane powyżej słowa, skierowane do polskiego środowiska praktyków yongchun na oddzielnej karcie, która została zaprezentowana poniżej.

Korzystając z okazji chciałbym podziękować Panu dr Januszowi Szymankiewiczowi za umożliwienie przeprowadzenia wywiadu z mistrzem Zheng Xiaorong w trakcie prowadzenia seminarium Yongchun Baihe Quan w Dojo „Stara Wieś” oraz Łukaszowi Pieczonco z Europejskiego Stowarzyszenia Ving Tsun, za podjęcie się tłumaczenia rozmowy z języka chińskiego na język polski.

Sławomir Oleszek